

domstolen udvidet i lighed med forøgelsen af medlemstallet i Sikkerhedsrådet og Det økonomiske og sociale Råd, eller i det mindste — som Sudan og Tanzania — krævet en mere retfærdig geografisk repræsentation af „den tredje verden“. Kenya har dog tilføjet, at det vigtigste var valg af dommere af ubestridelig upartiskhed og integritet.

Nederlandene erklærede, at den tilsyneladende usikkerhed i domsafsigelserne, der kan følge af folkerettens hastige udvikling, ikke burde bringe domstolens eksistensberettigelse i tvivl. Derimod burde domstolens statutter ændres således, at ikke blot stater, men også FN selv kan optræde som part i en retssag.

Universalitetsprincippet i FN.

1. Kina.

Lidt under halvdelen af de 108 talere, herunder de nordiske, udtrykte ønske om at se Folkerepublikken Kina som repræsentant for verdens folkerigeste stat og femte kernevåbenmagt i FN, men flere af disse talere beklagede, at Pekings uforsonlige holdning over for FN og anderledes tænkende gjorde det vanskeligt for dem at tale Folkerepublikkens sag i FN.

Ambassadør Goldberg erklærede, at det ikke var USAs politik at søge Folkerepublikken isoleret, men at Kina bevidst selv isolerer sig, endog fra andre kommunistiske stater. USA ville modsætte sig ethvert forsøg på at udelukke Taiwans repræsentanter for at sætte Kommunistkina i deres stole, og i øvrigt burde Peking afstå fra at fremsætte sådanne ganske uacceptable betingelser for medlemskab i FN, der ville ændre organisationen og krænke dens grundlag. Lignende udtalelser blev fremsat af Malaysia, Australien, New Zealand og visse latinamerikanske stater.

Den centralafrikanske Republik, der havde støttet Pekings repræsentation i 1965, Elfenbenskysten, Gabon, Madagascar, Niger, Rwanda og Tchad fordømte Folkerepublikken Kinas forsøg på at blande sig i afrikanske staters indre forhold og ville i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt kunne stemme for Pekings repræsentation i FN.

Belgien, Irland, Israel, Congos demokratiske Republik, Dahomey og Trinidad-

Tobago udtalte sig til fordel for en to-Kina-politik med Folkerepublikken som fast medlem af Sikkerhedsrådet. Den canadiske udenrigsminister omtalte, at der i Canada er en voksende forståelse for, at Folkerepublikken Kina bør repræsenteres i FN; universalitet for FN forbliver Canadas endelige mål trods øjeblikkelige vanskeligheder.

Italien og Jamaica advarede mod at søge spørgsmålet løst på grundlag af en bitter debat og en afstemnings styrkeprøve og anbefalede i stedet en objektiv undersøgelse af veje og midler, tidspunkt og betingelser for at inddrage Folkerepublikken i FNs arbejde.

2. Andre lande.

Samtlige kommunistiske stater forlangte Østtyskland optaget som medlem af FN, og de fleste tilføjede med udenrigsminister Gromyko i spidsen, at Forbundsrepublikken Tyskland gerne samtidig sås optaget. Det måtte i det mindste kræves, at alle ikke-medlemmer fik ret til at sende observatører til FN, hvilket USA som værtsland for organisationen hidtil havde umuliggjort. Guinea støttede dette synspunkt og erklærede, at det er ganske utilstedeligt kun at imødekomme det område af et delt land, der anerkendes af vesten. Flere talere håbede, at de delte lande ville blive medlemmer af FN efter en genforening på grundlag af befolkningens udøvelse af selvbestemmelsesretten.

Udenrigsminister Karjalainen udtalte med henvisning til generalsekretærens årsrapport, at det ville være nyttigt, om de lande i Europa og Asien, der af den ene eller anden grund endnu ikke er medlemmer af FN, kunne sende observatører til verdensorganisationen.

Nedrustning.

Debatten koncentreredes som forrige år om begrænsede nedrustningsforanstaltninger, medens spørgsmålet om almen og fuldstændig nedrustning trådte i baggrunden, skønt det af flere talere stadig fremhævedes som nedrustningens endelige mål. Under indlæggene behandledes særlig problemerne angående ikke-spredning af kernevåben og udvidelse af prøvestop aftalen af 1963 til